

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De s[an]cto Maclouio siue machuto Ser.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de sctō Maclouio

miscōdie inextiabilis q̄ est inductua spei.
P̄s. B̄n̄placitū est dño sup̄ amētes eū: z
in eis q̄ spe. sup̄ mise. e.º. Et nota b̄n̄ quō
diligit **P̄s.** spem et timorē. In his ar̄ vi/
gillis nodū venit dñs. Quarta igit̄ vigi/
lia est p̄sideratio diuie bonitat̄ q̄ est indu/
ctiua charitatiui amor̄. In hac itaq; vi/
gilla venit dñs **Jo. xiiij.** Siq; diligit me
zē. Sequit̄. Et ad eū veniem⁹ zē.

Tertio in euāgelio oñdit̄
q̄ gratiosa sit dei beniuolētia palā sui p/
peratē: vīz qz ip̄a est mirabil̄ saluatiua:
qđ signat̄ in h̄ q̄ p̄clit̄ petro z clamāt̄
Dñe saluū me fac. p̄tinuo **Iesus** extēdit
manū z saluauit eū. **P̄s.** **Iuxta** ē dñs his
q̄ tribulato sunt corde: z hu. spi. saluabit.
Idē. **Sal.** at̄ iustoz ap̄ dño z p̄rectoz eoz
est in tpe tribulatiōis. **Aug.** Lū fluctuat
cupiditate cor tuū: vt vincas cupiditatē
tuā inuoca eb̄i diuitatē. **Hec ille.** Parer̄
igit̄ q̄ gratiosa sit dñi beniuolētia quā e/
uidēt̄ oñdit̄ discip̄lis suis dices eis **Ha**
bete fiduciā ego sum zē.

Tertio in euāgelio oñdit̄ q̄ fructuo
sa sit dei p̄sentia: qz cū ascēdit̄ **Ie**
sus in nauiclam cessauit yēt⁹. Qui
aut̄ in nauicla erāt̄ venerūt z adorauerūt
deū dicētes: **Uere fili⁹ dei es.** **Ubi** des/
gnat̄ q̄ diuina p̄ntia nob̄ est plimū fructuo
sa maxime tripliciter.

P̄mo qz est dñi impulsōis sedatiua.

Sēdo qz est rōnis illuminatiua.

Tertio qz est deuotiōis inflāmatiua

Primo qz est turbatiōis
et p̄trarie impulsōis sedatiua. Et hoc s̄i/
gnat̄ qz cū intrasset **Iesus** in nauiclam ces/
sauit yēt⁹. **Beda.** Nō mirādū si ascēde/
te in nauiclam dño: yēt⁹ cessauit. In q̄z
ei corde de p̄ grām amor̄is sui adest: mox
v̄siuersa viciōz z aduersitat̄is mūdi siue
spirituū maloꝝ bella p̄pressa hēscūt. **Hec**
ille. **Uñ** **Datr. xj.** dixit dñs: Venite ad
me zē. Et sequit̄. Et inueniet̄ requiē ani/
mab; v̄s̄is. Et **Jo. xvij.** In me pacē in mū/
do p̄sturaz habebit̄. Et **Aug. li. p̄fē.** **Fer**
cisti nos dñe ad te z inq̄retum est cor n̄m
donez requiescat in te.

Sēdo qz est rōnis illūna
tiua: qđ significat̄: qz cū ascēdit̄ in nauic

culā h̄i q̄ in ea erāt̄ coguerūt eū cē illū qđ
dicētes: **Uere fili⁹ dei es.** **Jo. vij.** **Ego** sū
lux mūdi: q̄ seq̄t̄ me nō ambulat in tene/
bris sed habebit̄ lumē in v̄s̄is

Tertio qz est deuotiōis
inflāmatiua: qđ fecit̄: qz venerūt et hūil̄ et
deuote adorauerūt eū. **Dal. ij.** **Ipsē** ē q̄
ignis p̄flans: purgās vīz vanas cogita/
tiones z deuotiōez inflāmās. z ad **Thes.**
xij. **De**⁹ n̄ ignis p̄flans est. **Theop.** **Si**
volum⁹ eb̄im in nauiclaz nostrā suscip̄e. i.
i cordib; n̄ris hitare: statū inuenimur i ter/
ra ad quā ire volum⁹. i. in celo. **Hec ille.**
Inuenimur inq; in celo p̄ deuorā affectō
nē. **Phil. ij.** **N̄ra** p̄sertatio i cel̄. **Et** v̄/
ctis igit̄ apparet q̄ p̄clōsa sit d̄i absentia:
q̄ gratiosa ei⁹ beniuolētia: z q̄ fructuosa
sua p̄ntia: q̄ v̄tq; tria satis nob̄ insinuat̄
p̄bis p̄posit̄: cū d̄t discipul̄: b̄tē fiduciaz
ego sum zē. **Uigilem⁹** itaq; attēte z obli/
gen̄t̄ vsq; ad q̄rā vigilia vt ad nos dñs
veniat z n̄ram nauiclam in portū eterne
salutis inducat. Amen

De sctō Maclouio siue m̄thuro Ser.

Quasi stella

Quasi stella in medio nebule:
q̄ luna plena in diebo suis la/
cet̄: z q̄ sol refulgēs: sic ille effulsit in tē/
plo dei. **Ecc̄i. l.** **Prouer. iij.** **Iustoꝝ** semē/
ta q̄s lux splendēs p̄cedit z crescit vsq; in
p̄fectū diē: qz vīz p̄ lumē grē puenit ad
p̄fectū lumē gl̄te: z q̄dū hic viuūt sp̄ illū/
mine grē p̄ficiūt. **Iac̄ro** d̄ b̄rō maclouio
b̄n̄ d̄r̄ thema p̄positū: vīz **Quasi** stella ma/
rutina zē. In q̄ tangit̄ ordo z p̄fectus lu/
minis grē in eo tripl̄

P̄mo qz fuit q̄s stella in sua natiuitate

Sēdo qz fuit q̄s luna plena i p̄mitate

Tertio qz fuit q̄s sol in p̄fecta etate.

P̄rimo fuit q̄s stella in sua natiuitate
la marutina oñdit̄ accessus lūz̄: d̄/
ei: sic circa natiuitatē b̄ri maclouij multa
p̄tulerūt q̄ signū erāt̄ lūz̄ grē singlaris q̄
postea fulsit i eo. **Stella** inq; in medio ne/
bule: qz anīa rōnalis in q̄ est lumē grē d̄/
est in corpe corruptibili tanq; i medio ne/
bule. **Fuit** itaq; in sua natiuitate q̄s stella

matutina. et hoc precipue propter tria.

Primo quod eius natiuitas fuit generosa

Secundo quod fuit miraculosa.

Tertio quod fuit religiosa.

Primo quod fuit generosa

et nobilissimis vix parentibus in britania: huius nobilitati opposuit nobilitatem morum. Hiero. Sola apud deum nobilitas est: virtutibus esse clarum.

Secundo quia miraculosa: quia

ex matre sexagenaria: quod erat presagium gratie proferende beato machuto: sicut legitur de iohanne baptista Lu. j. Et Gen. xxvij. de isaac.

Tertio quod religiosa. **Hat**

est enim in monasterio beati Brendani nocte sancta vigilia pasche. Tunc enim mater eius quae religiosa multum et deuotissima mulier erat ibi de uenerat ad uigilandum et deum orandum. Erat autem eius mater soror hamonis presbiteri sancti sanonis: et uirginitatis presbiteri sancti magdoli.

Ps. Hec est generatio quentiam deum reuerentiam. **Ha** prizat est autem et de sacro fonte a beato brendano quod eum postea uirginitatem spualem fideliter enutritum. Quasi autem sanctitas baptizantium presbiteri baptizato: uidere potes s. ser. beati Hilarii colaparte prima.

Secundo fuit quasi luna plena in sua puritate. Luna inquam plena pro plenitudine uirtutum. **Ps.** Luna perfecta in eternum. **Porro** dicitur de beato machuto ille quod beatus Lan. vij. mirando tamen femininum in masculinum. Quis est iste qui progreditur quasi aurora surgens pulcher ut luna. Hunc autem pro merito eratis sue fulgore tria declarat.

Primum est doctrine capacitas.

Secundum est morum suorum grauitas.

Tertium est miraculorum ueritas.

Primum est doctrine capa

tas. Non enim ut solet puerilis etas litterarum discipline fugiebat laborum sed animi alacritate affectabat et comitate se christi gratia ita diuine sapientie cibum hauriebat ut exinde non modice oppletus plus tunc esuriret. **Eccl.** xxij. Qui edunt me adhuc esuriunt. **Eccl.** xv. Impleunt eum dominus spiritu sapientie.

Secundum est morum grauitas.

In puericia ei iam moribus sublimis erat. Et

in etate tenero: tunc fortis: et ab adolescentia multis uigiliis et ieiunijs macerabat corpus et inquam alter Tobias ab infantia sua spiritum deum timuit: ut dicitur Tobias. ij. **Thren.** vij. Bonum enim uirum cum portauerit iugum ab adolescentia sua.

Tertium est miraculorum ueritas.

Leuit enim ab adolescentia et infantia conuulsum miraculis. **Obediuit** ei terrarum mare: ut patet in insula quae facta est diuinitus per conseruationem eius inter undas maris. **Item** obediuit ei algae maris quam misit ad psalterium sibi transferendum super undas maris. **Item** ignis sibi obediens: ut cum portauit carbonem in gremio suo: et cum reuersus ad magistrum suum reperit candelam iam ab angelo celitus accensam. **Ex** his itaque declarat puritatem innocentiam. **Quos** pueri machouij in statu enim innocentie oes creatur e sensibiles obediens fuisse homini: ut patet Gen. j. **Uide** praedicta et etiam sequentia amplius in **Legenda**.

Tertio fuit quasi sol in perfecta etate. **Job** i. x. Stetit sol in medio caeli. **eccle.** militatis. **Fuisse** autem praecipue tripliciter lumine.

Primo lumine frivole exemplationis.

Secundo lumine gratiose instructionis.

Tertio lumine miraculose operationis.

Primo lumine uirtuose

exemplationis. de quo **Mat.** v. **Luceat** lumen uestrum coram hominibus etc. **Luxit** autem praecipue hoc modo tripliciter in quantum nobis reliquit exemplum triplicis uirtutis ad quos etiam tres uirtutes intelligi possunt reduci alie. **Primum** est exemplum corporalis castificationis. **Semper** enim uirgo permansit. **Tantum** autem zelum ad uirginalem puritatem habuit ut necdum ipse sibi sufficeret angelicam in terris uitam ducere: uerum etiam quoscumque potuit celum associari uirginitati. **Bern.** **Quid** castitate decorum quod mundum de imundo conceptum semine facit: et de hoste domesticum: de homine angelum. **Differunt** enim inter se homo pudicus et angelus: sed felicitate non uirtute. **est** illius castitas felicitior: huius fortior esse uirtuosior. **Hec** ille. **Ut** autem semper carne spiritum subiceret: spiritum in uictu partissimo seruauit. **Et** postquam monasticum habitum induit: carne deinceps non comedit. **Bern.** **Sustato** spiritu necesse est desigere carnes. **al**

do

Her. De scō Macclonio

secrati celestia terrena nō sapiūt, eñis in-
biant fastidio sunt et anstioia. Hec ille
Scōm est exemplū fraternitatis benigni-
tatis. j. Coz. xij. Caritas patiens est be-
nigna est. Apparuit autē ei benignitas in
paterna sua p̄ inturtas et molestatiōes sibi
et suis varijs modis interrogatas ab aliq̄b
pueris et inuidis volētibz eū de monaste-
rio ac etiā de regno fundit̄ eliminare. Hec
em̄ oia patiētissime portauit. Jaco. j. Pa-
tētia op̄ p̄fectū habet. **T**ertū est exē-
plū spūalis p̄p̄latiōis: p̄pter q̄ loca re-
mota ad hoc aptiora logo tpe requiritur:
etiā p̄ mare q̄rendo insulā p̄p̄latōi apris-
simā: vt h̄ in legēda. **F**rē q̄rendo locū so-
litudinis dño duce puenit ad insulā quaz
inhabitabat monach⁹ noie aaron cū q̄stiq̄n-
to tpe dño defuit. **B**ren. iij. Sedebit
solitari⁹: rācebit q̄. **M**uadit se sup se. **P**o-
tuit itaqz cū paulo dicere illō **P**hil. iij. **N**o-
stra conuersatio in celis est.

Scōdo fultit lūne fructuo-
se instructiōis. **L**ū em̄ informat⁹ esset bo-
nis diuis et in seipso sapiētia et moribz lūi-
nosus ad modū solis cepit alios illustra-
re docēs p̄emptū mūdi: ceteraqz saluta-
ria. **D**an. xij. **Q**ui ad iusticiā erudit⁹ pul-
tos erūt q̄si stelle in p̄petuas eternitate.

Tertio lūne miraclose o-
peratiōis. **P**s. **I**lluxerūt coruscatiōes tue
orbiterre. **C**laruit autē miraculis p̄cipue tri-
plicit̄. **P**rimo circa creaturas insensibi-
les. **D**ixit em̄ aquā in vinū: et vas mar-
moreū in vas vitreū vt biberet quidā ab
eo suscitari⁹. **F**rē p̄pter exōicatiōes ab eo
latā in plin̄ h̄stānicū terra facta est steril-
tā in frugibz q̄ in arboribz: et dehinc sua
b̄dictiōe vberat⁹ copia viguit. **F**rē post
ei⁹ mortē cū nimia vigeret siccitas in pa-
go aler⁹: cū fieret p̄cessio lū reliquijs scri-
ptis oibz vna voce eū inuocātibz p̄ plu-
uiā: subito pluuia magna descendit p̄ totū
pagū. **S**cōdo circa creaturas sensibiles ir-
rōnales. **N**ā cet⁹ in mari sua orōne factus
est immobilis donec ipse et q̄ secū erāt descē-
derēt ad nauē. **P**ostea q̄ in die dñice re-
surrectōis missam sup p̄dicū cetū celebra-
uerat credens esse saxū immobile. **F**rē suū
lam m̄gruā viuā reddidit ponēdo cuspidē
dē baculi in aure eius. **F**rē facile obrinuit

p̄cto sibi adesse lupū q̄ asellū suū inuase-
rat et occiderat: **Q**uē lupū sterni iussit mo-
re lumē et instruat lignoz loco alini portu-
re. q̄ lup⁹ postea exiit sicut canis domes-
ticus cū famulis. **F**rē post mortē suā me-
ritis eius vulpis gallū quē tulerat mor-
tuū in ore suo retulit. **E**t cū gallū an̄ ostiū
capituli dimisisset: mortu⁹ est vulpes et
ipse gallus cārauit. **S**cōdo circa creatas
rōnales. **E**t hoc triplicit̄. **P**rimo mortu-
os suscitādo. **S**uscitauit em̄ tres mortu-
os: vitz gigantē magnū in insulā et eū ba-
p̄rizauit. **A**liū in vigilia pasce post q̄ mis-
sam celebrāuit. **T**ertū p̄o duodēnem pu-
erū in puteū incaute elapsū et sūmerū
orōne sua reuocauit ad vitā. **S**cōdo a dō-
mone liberādo: **S**ic em̄ liberāuit filiā cui-
usdā nobilis a demone possessam q̄ sic
atrociter a demone vexabat vt nō nisi ser-
reis catenis artata a lacerādo boies des-
sisteret. **M**ar. vi. **S**igna eos q̄ crediderūt
hec h̄q̄ntur: **I**n noie meo demonia eijēt
Frē in die sepulture sue meritis ei⁹ pul-
sus est demon ab inergumino. **T**ertio a
diuersis languoribz sanādo. **U**n quidam
dux noie baillorh cū vellet euehere cono-
biale basilicā in p̄dio b̄i macclouij ab eo
dē elegāter p̄struct⁹: eiusqz arrogantia et
inuidiā nō possent viri sc̄i dulcia verba ei
mollire: p̄nceps ille sicut corde cet⁹ erat:
ita etiā oclis est cecar⁹. **P**ostmodū autē re-
uersus ad cor et anxius lachrymis vix del-
adijt veniā petēs. quē b̄tus vir ad miserē
dū facilis benigne suscipies aqua b̄dicta
irrigās eius oculos oleoqz sacro pungens
p̄stimū ei restituit lumē. **F**rē multos alios
cecos illūinauit: et alios q̄ plurimos vari-
is languoribz opp̄ssos sanitati restituit. vt
h̄ in legenda. **P**s. **S**citore qz vñs sc̄m
suū mirificauit. **S**ic itaqz p̄z qm̄ beatus
macclou⁹ multipliciter effuluit. **E**t q̄ de illo
p̄uentent assumūtur p̄ba p̄p̄sita: videlicet
Quasi stella maru. in me. nebule. et. **H**ūc
ita qz gloriosum sc̄m̄ rogem⁹ q̄ris ei⁹ me-
ritis illūinari mereamur lūne gr̄e q̄ radē
ad eterne glorie lumē p̄uenire valeamus.
Amen

De eodem alius Sermo.